

22.06.2023

Macrons finanspagt skal forene klimakamp og fattigdomsbekæmpelse

Macrons "nye global finanspagt" samler internationale aktører, civilsamfund og politikere. Her skal der udformes en ny finanskontrakt mellem nord og syd, der har blik for både fattigdom og klima.

Skrevet af

Kirsten Malling Biering

✉ Kirsten.Biering@thinkeuropa.dk

Mads Jedzini

📞 +45 71 74 45 42

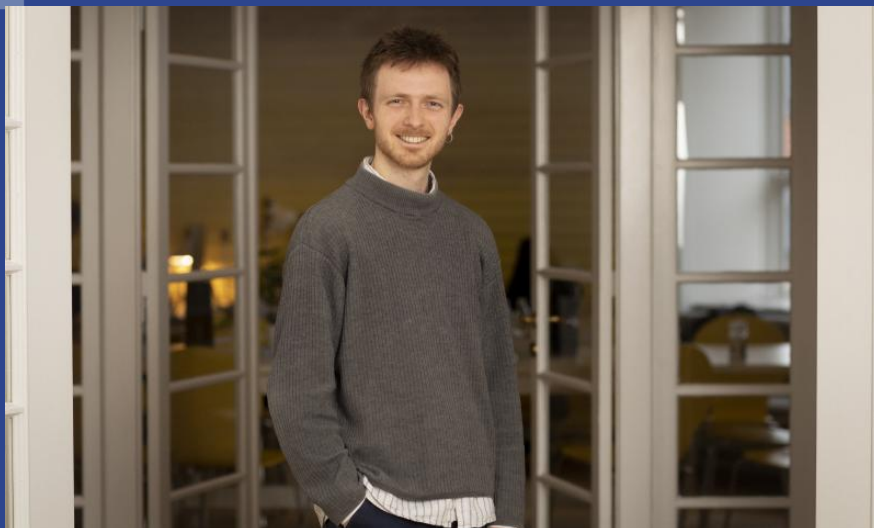
✉ mads@thinkeuropa.dk

Kontakt

Kirsten Malling Biering

✉ Kirsten.Biering@thinkeuropa.dk

Mads Jedzini

☎ +45 71 74 45 42

✉ mads@thinkeuropa.dk

Multilateralismen er under pres. En stigende global ulighed, klimakrisens asymmetriske konsekvenser og et finanssystem, der kritiseres for at være for vestligt, øger de geopolitiske kløfter.

Det er det, som den franske præsident Emmanuel Macron vil prøve at imødegå på et internationalt topmøde om en ny global finanspagt, som Frankrig sammen med Barbados er vært for 22.-23. juni i Paris. 300 repræsentanter fra stater, internationale organisationer og civilsamfund skal diskutere, hvordan grundpillerne for den globale finansarkitektur kan omstøbes.

Macrons udgangspunkt er, at udfordringerne hænger uløseligt sammen, og at løsningerne derfor må gøre det samme.

Finanssystemet skal udformes på en måde, så man – som præsidenten sagde ved G7-topmødet i Japan tidligere i år – ”ikke behøver at vælge mellem kampen mod fattigdom og kampen for klimaet.” Og måske især, at klimaindsatsen ikke fremstår som et urimeligt krav fra dem, der allerede har, over for dem, der ikke har.

Førstehjælp til multilateralismen

Finanspagten skal nemlig skabe ”en ny kontrakt mellem landene i nord og landene i syd” – en ny ramme, som skal fremme en multilateral dialog om finansiering af grøn omstilling og social bæredygtighed i en verden, der bliver mere og mere usikker.

Pagten bliver derved ikke kun en forlængelse af Parisaftalen fra 2015, men også et bidrag til diskussionen om en reform af kerneinstitutioner som IMF, Verdensbanken og WTO.

Ambitionen er her at styrke multilateralismen ved at gentænke den internationale finansstruktur, så man udvider kredsen af deltagende lande og spejler en ny verdensorden i en bevægelse bort fra Bretton Woods-samarbejdets grundlæggende vestlige søjle af 1944.

I lyset af de komplekse globale udfordringer er ønsket om at give multilateralismen en overhaling ikke malplaceret.

Det er den franske præsidents ledende princip at både udvikle og styrke det multilaterale samarbejde – et ligeligt, transparent samvirke som medicin mod et

globalt opbrud, hvor enkeltaktører dominerer i egeninteresse, og fælles løsninger om fælles problemer bliver så desto meget sværere.

Finanspagten er metodisk artsbeslægtet med Macrons Europæiske Politiske Fællesskab, som også bedriver statslederdiplomati på en mere gammeldags måde, og som også vil integrere erhvervsliv og civilsamfund på længere sigt. Men det er samtidig heller ingen hemmelighed, at ikke alle Macrons internationale initiativer efterlader dybe spor.

Der skal penge på bordet

Topmødet i Paris kommer også til at handle om, hvordan der for alvor kan komme penge på bordet. De mange løfter om bistand, der blev givet så langt tilbage som COP15 i 2009 og igen med Parisaftalen fra 2015, er langt fra indfriet.

De lande, der har de største udfordringer – ikke kun på grund af klimaforandringerne, men også sociale konsekvenser af coronapandemien og fødevaremangel i kølvandet på Ukraine-krigen – er samtidig de lande, der har de største problemer med finansiering på grund af store gældsbyrder.

Macron taler om et ”finansieringschok”: 5900 milliarder dollars vil det kræve i samlet udviklingsstøtte frem mod 2030, ifølge [de beregninger](#), der er lavet som optakt til topmødet.

Det har mere end bare en duft af klassisk fransk økonomisk dirigisme. Men det er ikke kun offentlige midler, der er tale om.

Der skal også og ikke mindst findes penge gennem inddragelse af private aktører, og i det hele taget skabes innovative finansieringsløsninger for lande, som er særligt udsatte for klimaforandringer.

Et centralt emne bliver også de afrikanske landes gældsbyrde, som udgør en af de væsentligste hindringer for investeringer i fremtiden. Denne gældsbyrde skyldes i særdeleshed kinesiske lån, så det er afgørende at skabe et multilateralt dialogforum med deltagelse af både Kina og de afrikanske lande.

Alle disse tiltag skal øge udviklingslandenes finansielle spillerum, så der ikke behøves taget midler fra klimakampen til bekæmpelse af fattigdom.

En retfærdig omstilling er det eneste svar, mener præsidenten. Mens målet er langt flere midler, handler topmødet heller ikke kun om at bruge flere penge, men også om at bruge pengene bedre.

Midlerne skal kanaliseres mere målrettet mod de områder, som de trængende lande selv identificerer som centrale for deres nationale dekarboniseringsprocesser. Som den franske erhvervsavis [Les Echos](#) skriver, skal vi gå fra en "størrelseslogik" til en "virkningslogik", hvad angår udviklingsstøtte.

Landene må løfte i flok

Topmødet er en vigtig anledning til at give nyt liv til den dialog mellem nord og syd, som krigen i Ukraine har givet nye vanskeligheder.

Der bliver da også et yderst flot opbud af repræsentanter fra internationale organisationer: Både FN's generalsekretær António Guterres og EU-kommissionspræsident Ursula von der Leyen samt OECD's generalsekretær, IMF's generaldirektør og præsidenterne fra Verdensbanken og Den Europæiske Centralbank dukker op.

Til gengæld er opbuddet af statsledere mere lunkent. Ganske vist kommer den tyske kansler Olaf Scholz og en lang række statsledere fra de afrikanske lande samt – særdeles vigtigt – den kinesiske premierminister.

Omvendt er der i skrivende stund ikke udsigt til, at hverken Joe Biden eller Rishi Sunak dukker op. Hvis nogle af verdens største finansielle *powerhouses* ikke deltager, kan topmødet ende med at blive en forkølet omgang.

Og det selvom de fleste, inklusive statsminister Mette Frederiksen, der selv er på vej til Afrika, er enige om vigtigheden af tættere forbindelser til det regionale syd. Macrons finanspagt kunne i bedste fald blive et forum, hvor samarbejdet finder struktur. Hvis alle løfter i flok.